

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Szerzőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedévre - 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 junius hó 21

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 132. szám

Szerda

Meg kell állani

egy percre annál a sirdombnál, amelyet holnap emelnek Breznik Sándor koporsója fölé. Meg kell állania ennél a sírnál egy percre mindenkinek, aki valaha egyetlen szóval véleményt mert kockáztatni a sportról. Breznik Sándor holtteste felett a lelkébe kell néznie mindenkinek és fel kell tennie a kérdést: sport-e az, amit a vajdasági futballmérkőzések mutatnak a legutóbbi években? Sport-e az a kannibálokra emlékeztető gyűlölködés, amelyhez valamely klubhoz való tartozandóság ad jogot, sport-e a meccseken elcsattanó pofon, a közönség idegláza, a kölcsönös becsmérlés, a „szípkázás”, az izléstelen, durva és sokszor minősíthetetlen marakodás a különböző helyeztettségért, pontokért, bajnokságért, a legridegebb üzleti szellemet megszegényítő professzionizmus, sport-e a Vajdaság sportéletének ezer hibája és csökevénye, sport-e az emberhalál? Angliában átlag minden száz mérkőzésen történik egyetlen sebesülés és az Európában legfejlettebb angol futballsport nem temet soha Breznik Sándorokat. Ezeket a sorokat nem azért írjuk, mintha mi akarnánk vádat emelni valaki ellen Breznik szomorú tragédiájáért. De feltétlenül felelőssé kell tennünk ezen **halálesetért a Vajdaság sportéletében uralkodó szellemet.** Akiknek módjában áll erre a sportszellembefolyást gyakorolni, azoknak emberi és kikerülhetetlen **kötelessége ezen a sportszellemben változtatni.** A sportklubok vezetőségeinek le kell mondaniuk a klubfanatizmus kultuszának ápolásáról és meg kell értetniük mindenkivel, minden játékosal és minden klubbaráttal, hogy **egy mérkőzésen a sport a fontos és nem a győzelem.** Az a szellem, amely a sport szeretete helyett a győzelem szomjuhozását oltja a játékosba, az a szellem, amely a mindenáron való győzni akarás elhatározottságával ölti fel a dreszt, az a szellem, amely kiábrándító és felháborító megcsufolása az igazi sportszeretnek, ez a sportszellem Breznik Sándor sírjánál kell, hogy számot adjon önmagáról. A Vajdaság egymásután következő sportbotrányai és az első halálos tragédia után a klubok intézőinek megnyugtató ígéreteket kell tenniük arra, hogy a maguk hatáskörében mindent el fognak követni hasonló esetek megismétlődését illetően. Ha ez a legkielégítőbb formában és a legközelebb meg nem történik, a hatóságok kötelességüknek fogják tudni a nyilvános mérkőzések betiltását és az összes sportklubok feloszlátását. Várjuk az összes sportklubok vezetőségeinek erre vonatkozó határozott nyilatkozatait.

Nem zárták el a jugoszláv-magyar határt

Beograd. Tegnap egy esti lap azt a hirt közölte, hogy a kormány lezárta a jugoszláv-magyar határt. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. Mindössze annyi történt, hogy a magyar hatóságok a baranyai határ egy részén és a Dráva mentén elzárták a határt, ami valószínűleg egészségügyi intézkedés.

Valótlan hírek Gyorgye hercegről

Lemondott tisztis rangjáról — Neuraszténikus a király bátyja

Beograd (Eredeti távirat.) Politikai körökben nagy visszatetszést keltett a beogradi sajtó egy részének viselkedése, amely a Gyorgye királyi hercegről elterjesztett hamis hírek kapcsán durva módon támadta nemcsak a kormányt hanem a volt trónörökösöt is. Ezen hírekre vonatkozóan illetékes helyen kijelentik: valótlán, hogy Gyorgye herceg újabb trónigényeket támasztott volna Öfelségével és a kormánnyal szemben. Politikai körökben a kormányt okolják, hogy nem tudta megakadályozni ezen koholmányoknak sajtó útján való terjesztését. A fantasztikus koholmányoknak az volt egyedüli alapja, hogy

Gyorgye herceg, aki tudvalevőleg neuraszténiában szenved, junius elsején egy párisi szanatóriumban vétette magát kezelés alá s ez alkalommal lemondott az SHS. hadseregben viselt katonatiszti rangjáról.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány a beogradi sajtó tendenciózus írására való tekintettel hivatalos kommuniké formájában állást fog foglalni ezen eljárással szemben és tiltakozni fog azon mód ellen, hogy a kormány javasolta volna Gyorgye herceg szanatóriumi kezelés alá vételét.

Obstrukcióval fenyeget az ellenzék

Még nincsen megegyezés a választójog kérdésében

Beograd. Ma délelőtt a parlamenti ellenzéki csoportok tanácskozára gyűltek össze, hogy határozzanak a választójogi törvényjavaslattal szemben követendő magatartásukról. Az ellenzéki vezetők megállapodtak abban, hogy eredeti ellenvetéseiket a javaslat ellen módosítják, ezt azonban csak akkor, ha a kormány is hajlandóan mutatkozik álláspontjának lényegesebb pontjaiból is engedni.

Ha a kormány az ellenzéki állásponthoz nem volna hajlandó közeledni, ez megkezdene a parlamentben a legerélyesebb technikai obstrukciót.

Minisztertanács

Beograd. A kormány ma ülést tartott Pasics elnöklete alatt, mely délután 2 óráig tartott. Bár a kormány ezuttal ezen minisztertanácsról nem bocsátott ki kommuniké, tudósítónknak sikerült ki megtudni, hogy Gyorgye királyi herceg megüdvözült. Az ülésen Ninčević külügyminiszter referált bledi utjáról és közölte a király felfogását az Adria-kérdésben folytatott tárgyalásokra vonatkozólag. Ezután a minisztertanács kidolgozta az SHS. kormány hágai delegációjának adandó instrukciókat. A

delegáció vezetője dr. Gavrilovics, tagja pedig dr. Milutinovics, dr. Markovics és dr. Todorovics. Az ülés végén a miniszter elfogadott egy tervezetet, mely szerint az Ausztriával kötött gazdasági szerződés érvényét meghosszabbítják.

A muzulmán jobboldal a kormányban marad

Sarajevo. (Ered. táv.) Ma jelent meg a muzulmán párttól kilépett jobboldali képviselők új lapjának, az „Irsad”-nak első száma Tartalmazza a sarajevói kongresszuson hozott rezolúciót és Korkut Szahib képviselő tollából egy cikket, mely a képviselők kilépését a pártból, indokolja.

A kisebbségben maradt képviselők a napokban Beogradba utaznak, ahol érintkezésbe lépnek a kormánnyal a közegészségügyi tárca és a parlamenti alnökség betöltésére vonatkozólag. A képviselők körében, akik a kormányt tovább is támogatják, az a nézet uralkodik, hogy Omerovicsnak a viszonyok változása után is a kabinetben kell maradni az egészségügyminiszteri székben.

Hrasnica képviselőt, aki a parlament alelnöke, le fog mondani és helyére Korkut Szahib vagy Karamehmedovics képviselő kerülne.

A közgyűlés sűrű a vízvezetékét

A közgyűlés második napja - Telekkeladások - Gyár és szálloda építkezései

(Saját tud.) A közgyűlés második napján 46. pontot tárgyalt a közgyűlés. Megszavazták a városi közlekedési hivatal volt tisztviselőinek jutalmát. A közlekedési hivatal 1919-ben liquidált és a tisztviselők a jutalmat csak most kapják meg. Több telekkeladás jóváhagyása után a Zadruzsna Banka kérvényével foglalkozott a közgyűlés, amelyben 18 hold városi földnek átengedését kéri gyufaparkettgyár és fűrésztelep felépítése céljaira. A bank a gyárat a Temerin ut és a csatorna közötti háromszögben akarja felépíteni. A tanács azt javasolja, hogy holdanként 50.000 dinárért adják el a földet azzal a kikötéssel, hogy az ipartelep két éven belül fel kell építeni.

Mirkovics Gisa ellenzi, hogy ezen a helyen építsék fel a gyárat, mikor a város szabályozási terve értelmében az ipartelepeket nem itt kell építeni. Tanácsuk mi magunkat ehhez a tervekhez.

Miroslavjevic Koszta szeméremmel a közgyűlésnek, hogy nem támogatja, hanem gáncsolja az ipart. Azt javasolja, küldjenek ki egy bizottságot, amely felülvizsgálja a Zadruzsna kérelmét és jelöljön ki megfelelő helyet, ahol ezt a nagy ipartelep fel lehetne építeni.

Velcskovics-Szvinjarev dr. hozzájárul Miroslavjevic javaslatához, amit a közgyűlés elfogad.

Dr. Adamovich és társai azzal a kérelemmel fordultak a városi tanácshoz, hogy a hidhoz vezető új utcában egy modern szálloda felépítéséhez a szükséges telket megkapják. A szálloda a mai 10 területén fog felépülni. A tanács 300.000 korona holdankénti vételárát javasolt, amit a közgyűlés elfogadott.

Ezzel kapcsolatban Petrovics Gyoka fel-

szóltatta a rendőrfőkapitányt és a tiszt főorvosi hivatalt, hogy az összes szállodákat vizsgálják meg vajjon megfelelnek-e a közlekedési követelményeknek. Velcskovics-Szvinjarev azt kéri, hogy az összes nyilvános helyeken tartanak közlekedési rendszert és ennek eredményéről számoljanak be a legközelebbi közgyűlésen. A kereskedelmi és iparkamara is kapott háttérket a hidhoz vezető utcában 300.000 koronás árbán. A munkás kamara és a dobrovoljac szövetség ingyen telket kapnak otthon felépítésére.

Több-kisebb ügy után Szlavics főmérnök felolvasta a gazdasági pénzügyi és jogügyi bizottságok előterjesztését, hogy a városi tanácsot hatalmazzák fel arra, hogy írjon ki pályázatot a városi vízvezetéknek Duna vízrel való ellátására és a városi csatornázás módosítására vonatkozólag. Szlavics főmérnök alkalmannak találja, a Duna felhasználását mert ma már annyira tökéletes a víz szűrése, hogy infekciótól nem kell tartani, azonkívül más városok is folyóvizet használnak a vízvezetékhez.

A csatornázás kérdésében pedig arra irnak ki pályázatot, hogy a városban egy köz- zős nagy csatorna gyűjtse-e össze a házak szennyvizét és az utca esővizét vagy pedig egy mélyen fekvő nagy csatorna szolgáljon a szennyvíz egy másik magaslatban fekvő, pedig az esővíz levezetésére.

A közgyűlés Czirica dr. és Adamovich dr. hozzászólása után felszóltotta a főmérnököt, hogy a pályázatot minél előbb írja ki és az ehhez szükséges hitelt is megszavazta. Több nyugdíj kérvény elintézése után a közgyűlés esti fél hét órákor véget ért.

A rokkantkérdés a parlamentben

Beograd. Házaszábályvita zavarta ma fel az iudistokat a parlamentben, amelynek tulajdonképpen az volt az indítéka, hogy a kormány a költségvetést a választójog előtt akarja letergyaltatni, míg az ellenzék, sőt a demokratapárt egy része is a választójogot tartja sür- gősebbnek.

A mai ülést Ribár Iván elnök 5 órákor nyitja meg. A formáltságok elintézése után Krsztelj szociálpolitikai miniszter felel Matias Mitának, aki a rokkantnyugdíjak ügyében intézett interpellációt a miniszterhez. Krsztelj be- ismeri, hogy a rokkantnyugdíjak kifizetése ügy- ben vannak zavarok, az is igaz, hogy sok rokkantnak a nyugdíjügye még nincs rendezve. Az is megfelel a valóságnak, hogy sok özvegy vadházasságban él és így továbbra is megkapja a nyugdíjat, mert ha házasságra lépne, elvesz- tené azt. A hatóságoknak a dolga az ilyen eseteket felülvizsgálni és ezektől a nyugdíjat elvenni. Elvileg nem ellenzi egy bizottság ki- küldését, de mivel ez sok pénzt emészt fel és keveset dolgozik, jobbnak találja, ha a szociá- politikai miniszterium közrejel vizsgálják felül a nyugdíjügyeket.

Gyokics Riza a következő kérdést in- tézi a vallásügyi miniszterhez: Bosznia több falujában nagy előkészületeket tettek a ható- ságok április 24-ére és közhírré tették, hogy néhány görög keleti templom alapkö-letétele lesz. Mikor azután a nép összegyűlt az alapkö- letételeihez, radikális népgyűlésen találta magát. Kérdezi a minisztert mit szándékozik ebben az ügyben tenni.

Krsztelj vallásügyi miniszternek nincs tudomása az esetről.

Ezután áttérnek a napirendre. Voja Lázics már elsőnek szól a napirendhez. A házaszá- bály 63. szakasza alapján a budgetet 5 nap- pal a tárgyalás előtt a képviselők között szét kell osztani, ezt az elnök nem tette meg, ha- nem már a holnapi napra tűzte ki a tárgyalá- sát, s ezzel megsértette a 63. szakaszt.

Ribár elnök visszautasítja Lázics állitá- sait. A napirendet a szkupatina a kormánnyal egyetértőleg határozza meg és ő csak ennek az alapján cselekedhet. Miután most is ez történt meg, ezért tűzte ki ő a holnapi ülésre a budget tárgyalását.

Korun Milán: Az elnök a házaszábályok 61. és 63. szakaszát megsértette a napirend ki- tűzésével. A törvényjavaslatot a képviselők csak ma kapták kézhez és így már nem lehet holnap tárgyalni.

Ribár azt válaszolja Korunnak, hogy azo- kat a törvényjavaslatokat, amelyekre kimond- ták a sürgősséget, azonnal napirendre kell tűzni.

Lázics Vojisláv kéri, hogy a választó- jogot tárgyalják a budget alatt.

Erre nagy zaj támad az egész házban.

Ribár rendretasítja Lázicot.

A többség ezután elfogadja a napirend- javaslatot, mire elnök az ülést fél nyolc óra- kor berkeszti.

Horthy kormányzó megnyitó beszéde a magyar nemzetgyűlésen

Budapest. Az Andrássy-párt és a Haller- párt tegnap kimondotta, hogy a nemzetgyűlé- sen egységes harcot fog vívni és „Szövetkezett keresztény ellenségek” néven közös vezetőséget választ és közös párhelyiséget tart fenn. A pártszervezetek önállóságát a pártszövetség nem érinti. A szövetségnek egyelőre 25 kép- viselő tagja van.

A nemzetgyűlés mai ülésén a képviselők

benyújtották mandátumukat. A szerdal napot a mandátumok igazolására fordítják, csütörtökön pedig megválasztják az elnököt és tisztikart.

Budapest. (Eredeti távirat.) Az új nem- zetgyűlés ünnepélyes megnyitása ma délelőtt megtartott istentisztelettel kezdődött. A bu- davári koro-nás főtemplomban délelőtt tíz órákor Cseronak hercegprimás mondott misét, ugyanakkor a Deák téri evangélikus templom-

ban és a Calvin-téri református templomban is ünnepélyes istentiszteletek voltak. A kor- mány tagjai megjelentek a különböző templom-okban. A kormányzót tízenkét órákor az Or- szágház téren díszszárad várta zenével és Lukovich Aladár volt háznagy fogadta és a kupolacsarnokba kalauzolta. Ekkor a kupa- lacsnokban már elkezdődtek a karzaton az összes akkreditált követek és diplomaták, a teremben pedig elfoglalták helyüket a kor- mány tagjai és Veres Ferenc képviselőnek, a nemzetgyűlésnek Apponyi után legidősebb tag- jának vezetése mellett a képviselők.

12 óra után néhány perccel Horthy kor- mányzó Magasházy első szárnysegéd kíséreté- ben megérkezik az országház elé. A főbejár- tól Büthlen miniszterelnök és Lukovics, a nemzetgyűlés volt háznagyja fogadják. Lukovics rövid beszédében üdvözl. A kormányzó hatal- ma eljenzés közepette vooul be a kupolacsar- nokba a számára fenntartott helyre. A kép- vizelő a terem két oldalán félkör alakban he- lyezkednek el. Az eljenzés csillapultával a kormányzó a következő beszéddel nyitja meg a nemzetgyűlést:

— Bizalommal és örömmel üdvözlöm a második nemzetgyűlés összegyűlt tagjait. Nehéz időkben, gondterhes küszömben közepette kell folytatni az ország újjépitésének munkáját. Az első nemzetgyűlés nem fejezhette be munkáját, önökre vár a feladat, hogy az ország súlyos gazdasági helyzetén orvoslást találjanak. Mind- ez csak úgy lehetséges, ha az országban a rend és nyugalom véglegesen helyreáll. Ennek biztosítása lesz a kormány egyik legfontosabb feladata, mert csak így lehet megmenteni az erők egyesítését, amely előfeltétele a gazdasági fellendülésnek és a nemzeti művelődés hala- dásának. Az ország külpolitikai helyzetét te- kintve reménykedve látjuk, hogy a nagyhatal- mak részéről megértéssel és tárgyilagos jón- dulattal találkozzunk mindazon kérdések ren- dezését illetően, melyek, mint a békeszerződés folyamán, még rendezésre várnak. A kor- mány feladata lesz a tartós és állandó béke biztosítása nemzetközi viszonylatokban is. A szomszédos államokkal gazdasági téren meg- egyezésre fogunk törekedni, hogy a forgalom korlátozásának lehető megszüntetésével ismét belekapcsolódjunk a világgazdaságba. Istenbe vetett bizalommal hiszem és remélem, hogy a nemzetgyűlés önzeilen odaadással fogja fel- adatát teljesíteni. Kívánom, hogy meg tudja őrizni a nemzet érdekében kívánt tárgyilagos- ságát, kívánom, hogy egyek legyenek a nem- zet ta'praállításán való fáradságtalan munká- kodásban. Működésükre az Isten áldását kérve, a nemzetgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

A kormányzó ezután bucsút vesz a ház- nagytól és a hivatalos személyiségektől és a közönség szünni nem akaró eljenzése között eltávozik.

A Vajdaság egy részét a beogradi kerülethez akarják csatolni

Beograd. A belügyminiszteriumban jelenleg folynak az előkészületek az új kerü- leti főispánok kinevezésére. A kinevezések már a legközelebbi időre várhatók.

Bár az ország területi felosztásáról szóló törvény már érvényben van még mindig tör- ténnek előterjesztések úgy demokrata, mint radikális részről, melyek ezen törvény megvál- tottatását célozzák. Így tegnap Joca Jovano- vics radikális képviselő és 10 képviselőtársa előterjesztést tett, változtassák meg a törvényt oly értelemben, hogy

Beograd és néhány közeleső falu és Zimony egy kerületet alkossanak, a beogradi kerület- ből, Szerémségből és a Bánát és Bácska egy részéből pedig külön kerületet alakítsanak.

Egy másik javaslat a szerémi kerület kettőszétvételét célozza. Ezekon kívül még sok ilyen javaslat érkezett a kormánypárti képvi- selőktől a kormányhoz melyek modifikációkat céloznak nem csak a szerbiai, hanem a hor- vátországi és szlovéniai kerületek beosztá- sának megváltoztatását illetően.

HIREK

— **Sikkasztanak a népbiztosok.** A Times jelenti Helsingforsból, hogy a III. Internacionale propaganda alapjának végrehajtó-bizottsága megvizsgálta az alapot és harminc millió aranyrubel hiányt fedezett fel. Az alap kezelője ellen folyamatba tették a vizsgálatot, bár az kijelentette, hogy három milliót Genovára, hét milliót az irországi nacionalistáknak az angolok elleni akciójának támogatására és husz milliót a német és olasz forradalmi szervezetek támogatására fordították.

— **Bulgária cáfol.** Szófiából jelentik: A bolgár távirati ügynökség illetékes felhatalmazás alapján megcáfolja a lapok azon hírét, hogy Bulgáriában üldözik az oroszokat.

— **Az újvidéki polgári célövész egyesület** közgyűlése után június 25-én a lövöldben délután 1 órakor tagjai részére bankettet rendez. A vezetőség felkéri tagjait, akik a banketten részt akarnak venni, sziveskedjenek folyó hó 20-ig Sima Tajkovic vendéglősnél a lövöldben jelentkezni, ahol egyuttal befizetendő személyenként 30 dinár is.

— **Csökken Amerika exportja.** New-Yorki levelezőnk írja: Amerika külkereskedelme rohamosan csökken. A statisztika szerint márciusban 39 millió dollárral többet importáltak, mint a következő hónapban áprilisban. Ugyanabban a hónapban az export is 9 millió dollárral kevesebb volt. Mivel az amerikai külkereskedelemben mindig április volt a legforgalmasabb hónap, a kereskedelmi körök a mérleg-csökkenést nagy pesszimizmussal szemlélik. A külkereskedelem hanyatlása a legsúlyosabban a gépipart és a vegyipart érinti.

— **„A házasságközvetítő a Járásbíró előtt” című a Chat Noir nagyszerű új vigjátéka a Hoppe duóval és Fleischmannal a főszerepekben.**

— **Svájcban növekedik a termelés.** Április közepe óta a svájci munkapiac, zürichi levelezőnk jelentése szerint, mind élénkebb lesz. A munkanélküliek 10 százaléka már ismét munkát kapott. Az export-iparok jelenleg meglehetősen kedvező helyzetben vannak. Az árapar jelentéssel már nem olyan pesszimiztikusak, mint azelőtt. Ez a helyzet azonban csak átmenetnek tekinthető. A külföldi rendelések szállítási határideje ugyanis rendszerint olyan rövid, hogy csak az ideiglenes szükségletek kielégítését célozza. Így azután a produkció ugyan megélnékül, de a fokozott termelés semmiesetre sem lesz állandó.

— **Ha minden gondját el akarja felejtetni, nézze meg a Chat Noir új félhavi műsorát.**

— **Klórmez a hastífusz baktériumai ellen.** Miskolcon a múlt hó folyamán veszedelmes arányú hastífusz járvány lépett fel, amely egy hónap alatt 350 beteg közül 22 áldozatot szedett. Megállapították, hogy a járvány okozója a városi vízművek erősen megfertőzött víze. Mivel a vízszolgáltatás nem szünetelhetett, azért amerikai eljárás szerint a klórmezzel való fertőtlenítés rendszeréhez folyamodtak, amely meglepő eredménnyel végződött. Bizonyos keverési arány mellett az összes baktériumok elpusztultak, a víz élvezhetővé vált és a csőhálózat sem támadta meg a klórmez. A 10. napon az addig dühöngő járvány minden átmenet nélkül hirtelen megszakadt.

— **Világvárosi színpadokon látható a Chat Noirhoz hasonló műsor. Fery Schütz, a Hoppe duo és Fleischmann felejtethetlenné teszik az estéket. Bécsi szalonorchestra.**

— **Megnyílt a német szakszervezeti kongresszus** Lipcsében, amelyen az angol, francia, magyar, lengyel, osztrák, hollandia, svájci és luxemburgi szakszervezetek kiküldöttjei is részt vesznek.

— **Szövetségi konferencia.** A Chicago Tribune jelenti, hogy Franciaország a háborús adósságok megszüntetése ügyében szövetségi konferenciát szándékozik egybehozni.

— **Román kereskedők a budapesti mintavásáron.** Nagyvaradról tegnap 700 kereskedő és érdeklődő érkezett a vásár megtekintésére, akiket mind jól elhelyeztek.

— **Svájc részvesz a hitelakcióban.** Zürichből jelentik. A genovári konferenciára kiküldött delegátusok beszámolója annak eredményéről ama kívánságokat fejezték ki a szövetség tanácsa előtt, hogy Svájc is vegyen részt az egyes országok gazdasági talpraállítására irányuló nemzetközi hitelakcióban.

— **A lengyel-orosz határ.** Varsóból jelentik, hogy a lengyel-orosz határmegállapító bizottság, a határvonalra vonatkozó munkálatait befejezte. Lengyelországot a voblini határ szabályozásánál komponzációkkal kártyólják.

— **Ismeri Ön a „Járásbíró előtt” című vigjátékot? Egyszer nézze csak meg és sohasem fogja Fleischmann nevét elfelejteni. Szenzációs kísérő műsor.**

— **Kattovitzet áadták Lengyelországnak.** Kattovitz Lengyelországnak ítélt terület ma áadták át a lengyel hatóságoknak. A kivonuló szövetségi csapatoktól és hatóságoktól a lakosság szívélyesen elbúcsúzott.

— **Öt évi találkozó. Felhívom a zárda 1917-ben végzett növendékeit június 25-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a zárda kertjében megjelenni sziveskedjenek.**

Knézy Paula.

— **Az esküdtek megbánták, hogy halálos ítéletet hoztak.** Ez év elején Whitené asszonyt, az elhunyt londoni polgármester feleségét meggyilkolva találták annak a szállónak a szobájában, ahol az idős hölgy esztendő óta lakott. Ez a bűntett sokáig foglalkoztatta a londoni rendőrséget. Csak hetek múlva derítették ki, hogy a szálló liftboya, a tizennyolc esztendő Henny Jacoky volt a gyilkos. A fiu megvallott mindent, s a bíróság az esküdtek verdiktje alapján halálra ítélte. A halálos ítélet kimondása után az esküdtek kegyelmi kérvényt szerkesztettek, s ebben arra kérték a belügyminisztert (aki alá az angol igazságszolgáltatás tartozik), hogy kegyelmezzen meg a tizennyolcadik évében levő fiúnak. Ennek a kegyelmi kérvénynek szemmel foganatja nem lett és Jacoky kivégzését június 7-ére kitűzték. Mikor az esküdtek erről értesültek, nagy izgalom támadt közöttük. Ugyilátszik bántotta őket a lelkiismeret, hogy az ő verdikijük alapján fognak egy gyermeket kivégezni. Összállottak és elmentek a belügyminiszterumba, hogy a kivégzést megakadályozzák, ott azonban nem azarták őket a miniszter elé bocsátani. Hosszas tanácskozás után e határozották, hogy a király elé meennek. Nyomban auóba ültek és a Buckingham-palotába robogtak. A király elé nem juthattak, csak egy titkár fogadta őket. Ez megígérte nekik, hogy kérvényüket illetékes helyre juttatja. Ne felejtse el megmondani öfelségének, — kérlelték az esküdtek — hogy egy gyermek életéről van szó, egy gyermekéről, aki alkalmasint nem tudta, hogy mit csinál... A kitűzött órában a titkár megjelent és viszárdta nekik kérvényüket. — Nincs alkotmányos mód arra, — mondotta a titkár — hogy az ítélet megváltoztassék! Az esküdtek megdöbbenve néztek egymásra. — Ezt nem vártuk, erre nem voltunk elkészülve — mondották egymásnak konsternálva. — Meg voltunk róla győződve, hogy helyt adnak a kegyelmi kérvényünknek: — Miért mondták ki bűnösnek? — kérdezte tőlük a titkár. — Gondolhatták, hogy a bíró a törvényt alkalmazzon fogja... — Erre nem voltunk elkészülve. Másnap a Pentonville fogházban végrehajtották a halálos ítéletet a tizennyolc esztendő fiún.

— **A német kormány megvásárolta a berlini orosz nagykövetségi palotát.** Berlinből jelentik: A német kormány megvásárolta az orosz kormánytól a berlini orosz nagykövetségi épületét. A cári család hozzártozóli most tiltakoznak ezen vásár ellen azon indokolással, hogy az épületet Miklós cár szerette meg, tehát az a Romanov család magántulajdona és így az orosz kormány az épületről nem is rendelkezik.

— **Világvárosi orkeum-műsor minden este a Chat Noir fedett nyári kerthelyiségében. A legjobb bécsi szalonorchestra.**

— **Györy Vilmos közismert színműről 3 felvonásos népszínművet, a „Nótás Katá”-t hozza színre a ref. ifjúság műkedvelő gárdája június 24-én (szombaton) este fél 9 órai kezdettel a Granó Sloboda nagytermében. Az előadáshoz jegyek már elővetelben is kaphatók Ábrahám János úr könyvkereskedésében (Rralja Aleksander-u. 39.). Előadás után tánc reggel 4-ig.**

— **Merénylettery Mackensen ellen.** Bécsből jelentik a Délbácskának: Stettinben a hadviselték által rendezett legutóbbi ünnepségen a kommunisták Mackensen ellen merényletet akartak elkövetni. Amikor Mackensen kijött a templomból, kb. 150 főnyi kommunista csoport szidalmakkal illette és a forradalmat éltette, majd botokkal megakarták támadni. A katonaság kénytelen volt fegyverét használni. A véres összeütközés után a kommunisták elmenekültek.

— **A táncosnő különös betegsége.** Newyorkból jelentik, hogy Ehlers Mária, a híres táncosnő beperelte egy ótani színház igazgatóját, Ernie Youngot. A táncosnő 100.000 dollár kártérítést követelt a színház igazgatótól.

— **Azért követelem ezt az összeget az igazgatótól, — mondotta a táncosnő a bíróság előtt — mert azok a táncok, amelyeknek produkálására az igazgató engem felkért, tönkretették a szervezetemet.**

— **Miféle táncok voltak ezek? — kérdezte a bíró.**

— **Az ugynevezett jazz-táncok.** Ezek abban állanak, hogy a cipőket állandóan rezgetni kell, ugyanakkor a vállakat is sebes mozgásban kell tartani. Én ezeket a táncokat százharz estén keresztül lejtettem el a közönség előtt. Órlási sikerem volt, a közönség minden este tombolt. Tovább azonban nem bírtam ki. Ányira ideges lettem, hogy egyáltalán nem tudok aludni. De ami még ennél is rosszabb, a táncoknak borzasztó utókövetel ményel maradtak nálam. Mihelyt valamilyen kis zajt hallok, anélkül, hogy akarnám, a cipőim elkezdnek rezegni és ugyszintén a vállaim is mosgásba jönnek. Akárhányszor megtörtént, hogy az utcán utolért ez a jazz-roham. Az emberek körülállottak, mert azt hitték, hogy megbolondultam. Ugyanez történt vejem társaságban is. Néha már pohárcsengésre is ilyen önkívüli állapotba kerültem. Én figyelmeztettem az igazgatót, hogy ne forszirozza a táncprodukciókat. De ő azonban nem hagyott békében és folyton azt hajtogatta, hogy a közönség kívánja az én táncaimat. Én most beteg vagyok ezeknek a táncoknak, jogos tehát az a követelése, hogy az igazgató fizessen.

— **Könnyekig megkacagtatja a Chat Noir egyórás vigjátéka, amelyben Fleischmann utólrhetetlenül alakít. Világvárosi kísérő műsor.**

— **Román repülőjáratok Nyugat-európába.** A repülőforgalom tökéletesítése iránt érthető érdeklődés nyilvánul meg minden nemzetnél. A nemzetközi repülőforgalom ma már nagy tudományos apparátussal dolgozik a gyakorlatban is. Légtörő megfigyelő állomások telefonjelentései alapján indították utnak a repülőgépeket és legutóbb Páris és London között nagy horderejű kísérletek történtek abból a célból, hogy lehetséges legyen a repülőgépjáratokat éjszaka is foganatosítani. A repülést az utvonalon felállított két világítótorony te te lehetővé, ezenkívül természetesen a leszállóterek is kelő világlítással voltak felszerelve. Budapestén egy angol társaság, amely a budapesti angol misszió párfogása alatt áll, egy hónapon belül repülőjáratokat létesít a Varsó—Budapest—Trieszti utvonalon. Most ugylátszik, Románia is bele akar kapcsolódni a nyugat európai repülővonalakba, mert bukaresti jelentés szerint rövidesen onnét is megindul a repülőforgalom Csehszlovákia és Ausztria felé. Mosolva közlekedésügyi miniszter most tárgyal a hadügyminiszteriummal, hogy megfelelő számú hadirepülőgépet engedjen át a polgári forgalom céljaira. A repülőjáratokat a közlekedésügyi miniszter még a nyáron meg akarja indítani és az egyik legfontosabb postaállomás Kolozsvár lesz.

— **Krisztuskorabeli leletek a Bánságban.** Temesvárról jelentik: A jugoszláv-román határ közelében fekvő Aradac községben Karapandzity Mladen dr. a beogradli egyetem jónevű geológusa néhány hét óta ásásokat végez, amelyek szenzációs eredménnyel jártak. Aradac határában a munkálatok közben, három négy méter mélységben, sőt egyes helyeken csaknem közvetlenül a felszínre váratlan leletekre bukkant, melyek az ókorból származhattak. Kőbaltákat, különféle háztartási tárgyakat, edényeket, sőt nagyszámu ékszereket talált, melyek közül a legapróbb is nagy muze-

állás értéket képvisel. Karapandzely tanár, a gondirítás munkáját, kiterjesztette több irányban és sikerült megállapítania, hogy a Bácska és szomszédos vidék történelmi korának északi részén különböző történelmi korokból származó óriási értékű anyagtelepek vannak. Így a perliszi felelősen minden ásatás nélkül találtak a föld felszínén ritka leleteket a Krisztus születése körüli évekből. A beogradi kormány most nagy összegeket szavazott meg a bányászati ásatások folytatására.

Hol adják ki a legelső könyvet?

Míg Európa saját bajaital bíbelődik és a népek egymást marcanogják, a többi világrészek lázasan építik jövőjüket. Európa jövőbeli sorsára nézve nagyon szomorú jóslásokat találunk a következő adatok:

A japán könyvkiadók munkája 1920 folyamán olyan nagy volt, hogy a német kiadók eredményelt felülszámolja. 1920-ban Japánban összesen 36 179 új könyvet adtak ki. Ebből művészi és irodalmi tárgyú 9225, társadalmi tudományi 9184, ipari 2561, a nevelés körébe vágó 4492, vallásos 2742, természettudományos 1662, orvosi 1243, katonai 603 és bölcsészettel foglalkozó 467. Fordításokra csak 148 kiadvány esik.

Egy angol lap Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetéről. Budapestról jelentik a Délbácskának: A Londonban megjelenő The Financial Times legutóbbi száma hosszú cikkben foglalkozik Magyarországi jelenlegi gazdasági helyzetével és kimutatja, hogy az ország gazdasági talpraállását a jövőteli lehetőségek sebezhetik meg, majd rámutat arra, hogy amíg a jövőteli ország nagyságát pontosan meg nem határozzák, az sem lehet Magyarország gazdasági életének konszolidációjáról. A cikket Humphreysnek, a budapesti angol követség gazdasági szakreferensének adatai alapján közölték.

160.000 munkanélküli Svédországban. Stockholmi levelezők írja: Már évek óta nem volt oly súlyos Svédország gazdasági helyzete, mint ez év tavaszán. A munkanélküliség egyre növekedett. A legelső gyártelepen a munkát vagy a minimumig csökkentették, vagy pedig egészen beszüntették. A vasiparban például alig egy-két gyár dolgozott. A tavasz végén már 160.000 munkanélküli volt Svédországban. A helyzetet igen megnehezítette az, hogy a munkások és munkaadók között súlyos konfliktusok támadtak, mivel az utóbbiak a közszükségleti cikkeik olcsóbbodása folytán a munkabéreket le akarják szállítani. Ezenkívül a helyzetet az is súlyosbította, hogy a svédországi iparban legjobban érdekelt két nagy bank fizetési nehézségekkel küzdött és így nem tudták az iparvállalatokat finanszírozni. Május hó közepe óta a helyzet azonban valamivel javult és ez a stockholmi tőzsdét is kedvezően befolyásolta. Mindazonáltal Svédország gazdasági élete még mindig súlyos krízisekkel küzd.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság Novisad — Ujvidék

F Imondás nélkül fizet vissza minden betétösszeget.

Kamatláb 6% netto. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 óra leendő áhajlja, úgy ma gasabb kamatozásban részesül. 333

APOLLO
MOZGÓ

JUNIUS
21

ANNA KARENINA.

6 felvon. Tolstoj regénye után.
Főszereplő: MIA MARA.

SPORT

BREZNIK II

Breznik Sándor 9 óra 32 perckor a Brezovszky-féle szanatóriumban meghalt — ez a rövid hír adta tudtul a város sporttársadalmának és az egész város közönségének a labdarugás újabb áldozatának szomorú tragédiáját. Amikor Breznik II. a Starbecseji Sokol kapuja előtt összerogyott s néhány pillanatra megállt a játéka, talán senki sem sejtette hogy a futball egy újabb áldozatot követel s egy az Életet szavó hörgéssel örökre búcsúzik a pályától.

Egy kitudt... kiviszik, a játék folyik tovább, mert a publikum fizetett s látni akar...

Mintha ez a kép nem lenne új, mintha valamikor régen, valahol délen, már mulatott így a tömeg. Olykor úgy tűnik fel nekem, mintha a kor szelleméhez simulva megelevenedne az örök Róma circusa s benne a szarnokot hosszannázó tömeg, az izgalmakat hajhászó, a maga tombolásában az egyént eltíró, a büszke, a gőgös, a bűnös: az örök Ember. Az évezredek elmúltak, a kép megváltozott, a Circus Maximusban csend honol de a tömeg az maradt mindenütt a régi, az önző s mintha a pályákon elhangzó türelmetlen követelődésekből a recipe ferrum elhaló hangjait hozná felénk a nyári szellő.

Nyárnak évadján olmos őszi eső sivatja a szomorú halottat, mintha lassú hullásával egy idevágó lélek zokogását sirda bele a mi halk búcsúzóinkba. Tomor

* Breznik II. temetése szardán délután 5 órakor lesz a Futaki-ut 67. szám alatti gyászhatárból. Az engedélyt szentmiséldozatot a belvárosi róm. katb. templomban 22-én reggel 7 órakor mutatják be. A temetésen az összes sportegyesületek testületileg vesznek részt.

* A J. Makkabi sportclub tagjai Breznik Sándor temetésére testületileg vonulnak fel. Gyülekezés 4 kor a Zsidó-iskola tornatermében. Kérjük sőtét ruhában megjelenni.

* A NAK elnöksége felkéri az összes tagokat, hogy ma, folyó hó 21-én délután 5 órakor (Futaki-ut 67. szám) Breznik Sándor fiatalon elhunyt sporttárs végilazteségén okvetlenül jelenjenek meg. Gyülekezés fél 5 kor a Maros-féle clubhelyiségben.

* A NAK tegnap délután választmányi gyűlést tartott a fiatalon elhunyt Breznik Sándor emlékére. A választmány az NTK-hoz részvétálatratot intézett és elhatározta, hogy koszorút helyez az elhunyt koporsójára, a temetésen pedig testületileg jelenik meg.

Tőzsdéi árfolyamok.

Beograd, június 20. Francia frank —, dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márka —, lei —, léva —, London 335, Páris 655, Newyork 73:50, Genf —, Milánó 368, Róma —, Prága 145, Berlin 23:60, Bécs 0:54, Bukarest 49, Budapest 830, Szanionki —.

Zürich, június 20. Zárlat. Berlin 164 (159 50), Hollandia 20225 (20450), Newyork 52950 (52750), London 2323 (2335), Páris 452 (453), Milánó 2555 (2662 50), Prága 10:05 (10:10), Budapest 57 (54), Zagreb 177:5 (177), Varsó 12 (12), 375 (3:25), bélyegezett osztrák korona 4 (3:50).

A novisadi terménytőzsdé hivatalos jegyzései június 20 án. Bácskai buza 375, szia ónal árpa 295, bácskai zab 300, bácskai tengeri Ujvidék vidékérdőli 305—307 50, bácskai tengeri 302:50—305, bácskai tengeri ab Titel 300, muharmag 325, nuifáallat 545, főzöliszt 520, kenyérliszt 475, buzakorpa zsákkal 162:50, Irányzat lanya.

A szkopljei hazaárulási pör

Szkoplje. (Eredeti távirat.) Ma folytatták a hazaárulási monstre pör tárgyalását. Ma a védőügyvédek befejezték beszédeiket. Azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy a vádlottakat nem terhelheti felelősség a bolgár hatóság és a katonaság támogatásáért, mivel a hatóság a bolgár komitácibandák terrorja következtében kénytelen volt a megszálló hatóságokkal szemben előzékeny magaviseletet tanusítani. Az ítéletet valószínűleg a holnapi nap folyamán hozzák meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fátih Ferenc és társai.

APOLLO-MOZGÓ

Kedden 1922 június 20-án

KARENIN ANNA, nagy orosz dráma

Kérdezze

meg háziorvosát és ő is igazolni fogja, hogy jó és megbízható fertőtlenítőszernek egy háztartásban sem szabad hiányozni. Sebek és sérülések kimosására, a betegágyon való fertőtlenítésre, hölgyek intim toilettjéhez legjobb szer a

2885-3-10

1—2 százalékos oldatban. A Lysiform évtizedek óta bevált, tudományosan megvizsgált fertőtlenítő szer. Kapható használati utasítással minden gyógyszerárban és drogueriarban. Főelárulató Jugoszlávia területére:

JUGOPHARMACIA D. D. Zagreb,
Prilaz 12.

Viszonteladóknek magas engedély. (Kérjen ajánlatot!)

Apró hirdetések.

Eladó 1 SÖRAPPARÁT és ugyanott két ügyes KISZOLGALO LEANY cukrászda és étterem részére felvétetik. — Corso Pavillon, Novisad. 1-3

IZLESES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1
1-10

Irodaszolga,

1-2

aki szerbül is tud, azonnal felvétetik „Magnezit“ Szénsavművek Novisad, Vásártér.

Relief. dombornyomdában és vésnök műteremben Novisad, Kralja Alexandra ul. 47. (Bejárat az Örmény utcából.)

2 tanuló leány

jó fizetéssel azonnal felvétetik. 2-2

Vizvezetési szerelő,

ki esetleg fűtési munkákban járta, ugyszintén fiatal lakatossegédek felvétetnek

Spirka József műszaki vállalkozónál
Novisad, Lyubianska ul. 21. sz.
Tanoncok felvétetnek. 2-2

Ügyes

3047-1-3

kőfaragó-segégeketazonnali belépésre felvesz ifj. Scho-
mann János, Novisad.

Gyakorlott

3041-2-3

Vasesztergályoskerestetik állandó foglalkozásra. Aján-
latok a Fonó és Kötélverőgyár R. T.
Odzaci, Bácska címére küldendők.

Egy jóforgalmu

3046 1-3

pékség Novisadoneladó. Bővebbet „FUCHS“ Nemzet-
közi Hírlap és Hirdetővállalat Novisad,
Kralj Petar ul. broj 13.**KULICIN**

3004-6-10

biztos szer a szunyogcsipés ellen. Főlerakat:

JUGOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA

Novisad, Jevrejska ulica 8-10.

HirdetményNovisad szab. kir. város tanácsa 17118.
adm. 1922. számú végzése értelmében 1922.
évi Junius hó 27-én délelőtt a városi mérnöki
hivatal helyiségében (Városháza II. em. 36. sz.
ajtó) nyilvános szóbeli árlejtést tart új iskolai
tantermek felépítési munkálataira:1. egy új tanterem hozzáépítésére a Kra-
lyevics Márkó-utcai iskolában 364.377 60 ko-
rona előirányzott költségi áron.2. egy emelet hozzáépítése a Kajmakcsa-
lan-utcai iskolában 1.230.865 10 korona elő-
irányzott költségi áron, és3. bútorok szállítása fentnevezett két iko-
lának 212.700 korona előirányzott költségi áron.A technikai tervek és feltételek megtekint-
hetők a városi mérnöki hivatalban mindennap
délelőtt 9 és 11 óra között. Mindhárom fent-
nevezett munkálat külön-külön adatik ki. Az
árlejtésen résztvevők kötelesek annak megkez-
dése előtt a költségvetésselleg előirányzott ösz-
szeg 10 százalékát járadék fejében letételezni,
szakképzettséggel és iparengedéllyel kell bírniuk.Az ajánlat kötelezi rögtön az árlejtés
nyertesét a városi tanácsot pedig csak az ille-
tetkes hatóságok jóváhagyása után.Novisad szab. kir. város tanácsának 1922.
Junius 17-én kelt üléséből.17118 sz. Dr. Marcekovich s. k.
adm. 1922. polgármester-helyettes

Eladó teljes

3051-1-3

kádár-mesteri szerszámTitelen özv. Kántor Józsefnél
Bővebbet Grand-szálló portásnál.SPIRALBOHRER-WERKZEUGE
MASCHINENFABRIK A.G.
BERLIN-MARIENFELDE

Nyomatott a „Gutenberg“ könyvnyomdában, Novisad (Szabadság-tér 1.) II. udvar.

Novisadi Fém-, Pléh- és Disműáruipar

Novisad. — Temerini-kapunál, a csatornán túl. — Telefonszám 35.

Elvállalja az összes ezen szakmába vágó munkákat építkezések-
nél, továbbá házfedéseket, templomtornyokat, diszmunkákat,
— az ezen szakmába vágó konyhaedények készítését,
kályhacsöveket és pléhből való tömegcikkék gyártását. 5-6**Több bádogos-segéd rögtön felvétetik.****Ház,**

3050 1-2

Sijukina-ulica 23, mely 4 szobá-
ból, 3 konyhából, nagy kertből és
pincéből áll, eladó Bővebbet: STEIN
LIPÓT-nál Novisad, Futoška-ul 34. sz.**Pénztárnoknőt**szerb, magyar és német nyelv-
ismerettel, gépirásban járta-
sat, mielőbbi belépésre keresek.**Kuszli Gyula**
vaskereskedése, Novisad.Keveset használt „Milord“ gyártmányu
hintó és jókarban levő**Stráfkocsik**

eladók. Bővebbet:

Gáspár Samu kocsigyártónál

Kazinczy-ut 20. szám. 3028-3 0

Aratásra

ajánlok legjobb minőségű háromszoros

kéveket

kb. 500 méter kilogrammonként

lenszákot**vizhatlan ponyvát**szalma betakarásra, aratógépeket és
más szakmunkába vágó árut rögtön
szállítok 3010 3-4**Makso Salgo**

textil és kereskedelmi vállalat

Osijek I.

Távirat: Maksalgo, Osijek telefon 595.

Egy modern gőzsütőde,házzal és teljes berendezéssel
azonnal eladó. Bővebbet„FUCHS“ Hirdetési és Hírlapvállalat
1-3 Novisad, Kralj Petar ul. broj 13.**Krumesz Pál, Nemzetközi Szállítmányozás**WIEN, I. Franz Josefs-kai 1.
Internationale Transport-Gesellschaft A. G.NOVISAD
Futaki ulica 82Vasuti gyorsgyűjtő-forgalmunkkal és express-hajóforgalmunkkal átveszünk
mindennemű árunak az üzlet vagy raktár Wienből—Novisadra, úgy darabáru,
mint kocsirakományban olcsó tételek mellett való leszállítását.
Elvállalom a küldemények gyors elvámolását és házhoz szállítását.**Öfelsége****SÁNDOR KIRÁLY ESKÜVŐJE**Junius hó 23. és 25-én
péntek és vasárnap az**Erzsébet-ben**Junius hó 24-én
szombaton az**Apollo-ban****lesz bemutatva.****Jegyek előreválthatók az „APOLLO“ irodájában.**